

**BIBLIOTECA ACADEMIEI DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE
PLASTICE
1940**

***Rodica Avasiloaie
Maria S. Ciobanu***

Biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, păstrătoare a patrimoniului intelectual în domeniul artistic, a fost înființată în 1940, odată cu fondarea Conservatorului de Stat din Chișinău.

La baza constituirii colecției a stat fondul de carte adunat de la instituțiile precedente: Conservatorul privat „Unirea”, înființat în 1919 la inițiativa lui G. Enescu, Conservatorul privat „Național” și Conservatorul Municipal, precum și a magazinului de note al lui Sicora, care conținea lucrări ale compozitorilor clasici.

Prima directoare a Bibliotecii, care s-a preocupat de formarea și ordonarea colecțiilor de la zero, a fost pianista T. Iurcovscaia, fiind sprijinită de unele personalități remarcabile din Moldova. De-a lungul timpului la conducerea bibliotecii au activat aproximativ 11 directori. Din 2010 activitatea bibliotecii este coordonată de Rodica Avasiloaie.

În 1947 colecția Bibliotecii aduna peste 5 mii de exemplare de cărți, circa 13 mii de exemplare de partituri, avea la evidență 250 de abonați, dintre care 58 de pedagogi și 165 de studenți. Printre cititorii activi ai bibliotecii erau studenții și profesorii instituțiilor de învățământ, personalitățile marcante ale culturii din Moldova. În 1968, Ministerul Culturii din URSS i-a conferit titlul de Bibliotecă exemplară.

Transformările pe care le-a suportat Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP) pe parcursul anilor au vizat și Biblioteca. Instituția și-a schimbat de mai multe ori denumirea și structura, fiind: Biblioteca Institutului de Stat al Artelor, Biblioteca Academiei de Muzică „G. Musicescu”, Biblioteca Universității de Stat a Artelor. În forma ei actuală, Biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice a fost instituită în 2002 (BAMTAP).

Biblioteca este amplasată în centrul Chișinăului, în trei blocuri de studii ale AMTAP, edificii cu statut de monument de arhitectură cu valoare istorică de însemnătate națională. Colecția BAMTAP s-a dezvoltat și în prezent constituie circa 190 de mii de unități materiale, localizate în patru săli de lectură, cu 160 de locuri pentru utilizatori. În timp, a avut loc consolidarea și creșterea colecțiilor BAMTAP, au fost organizate servicii/secții dotate cu spații aparte (clasificare a publicațiilor și dezvoltarea, organizarea colecțiilor, asistență și cercetări bibliografice, informatizare, tehnologii), crearea produselor și serviciilor electronice. O realizare remarcabilă a Bibliotecii este obținerea categoriei superioare (2006, 2023), în baza evaluării bibliotecilor din învățământ, prin Ordinul Ministerului Culturii nr. 4 din 17.01.2023.

Biblioteca își desfășoară activitatea potrivit Strategiei în domeniul educației, informației, culturii, științei și inovării, în condițiile legislației în vigoare. Este o subdiviziune specializată a AMTAP și reprezintă o componentă esențială de interes național care dezvoltă, organizează și asigură accesul la resurse informaționale, servicii și produse, susține procesul de studiu și cercetările științifice în domeniul învățământului cu profil de arte. Instituția păstrează colecții cu valoare durabilă și este deschisă noilor tehnologii, fiind o verigă între trecut și viitor. Principiile de funcționare ale Bibliotecii sunt: accesibilitate, egalitatea accesului la informații, neangajare politică, autonomie profesională; gestionarea rațională a resurselor și a serviciilor informaționale, transparența, libertatea de exprimare.

Pe parcursul ultimilor ani au fost elaborate mai multe acte de reglementare: Politica accesului deschis, Politica dezvoltării resurselor informaționale, Politica de cercetare, Regulamentul antiplagiat, programe strategice (2018-2021, 2022-2025), Regulamentul de organizare a repozitoriului instituțional, noul Regulament de organizare și funcționare, Profilul activității metodologice, instrucțiuni tehnologice ș.a.

Biblioteca are un rol central în oferta națională de informații în domeniul artelor. Colecțiile bibliotecii cuprind domeniile artelor muzicale, artelor dramatice, artelor plastice, științelor socioumanistice, precum și alte domenii ale cunoașterii. Utilizatorii au acces la colecția de periodice din Republica Moldova, România, Rusia, Franța. În ultimii ani colecțiile au fost diagnosticate, verificate, triate. În prezent, Biblioteca deține cea mai bogată colecție de documente de muzică tipărită din Republica Moldova.

Mediateca BAMTAP păstrează un număr mare de înregistrări audio și video (circa 12 mii de unități materiale), unele reprezentând fondul de aur al culturii naționale.

O etapă importantă a Bibliotecii este procesul de informatizare, ce începe în anul 2005 prin elaborarea catalogului electronic în MARC, după care au urmat crearea Bibliotecii electronice (2012), a catalogului electronic online în baza sistemului integrat de bibliotecă Koha (2018), crearea repozitoriului instituțional pe platforma Dspace (2018), înregistrarea acestuia în Registrul arhivelor cu acces deschis (ROAR) și în Directoriul arhivelor cu acces deschis (Open DOAR).

Digitizarea activității Bibliotecii include mai multe componente: crearea și gestionarea site-ului Bibliotecii, site-ului revistei AMTAP „Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică”, înregistrarea și indexarea revistei în baze de date internaționale ș.a. În anul 2024 a început digitizarea publicațiilor profesorilor AMTAP.

Biblioteca oferă multiple servicii în mod gratuit: accesul la resurse informaționale pe diferite suporturi (documente tipărite, documente electronice, documente audiovizuale și multimedia etc.); accesul la Catalogul electronic online; accesul la cataloagele tradiționale (alfabetic, sistematic, analitic pe subiecte, personalia, publicațiile profesorilor, achiziții noi, compozitori din Republica Moldova, titluri de opera dramatice ș.a.); consultare a documentelor în sălile de lectură, împrumutul documentelor la domiciliu; accesul la repozitoriul instituțional,

accesul la Biblioteca electronică, accesul la baze de date naționale și internaționale; audierea înregistrărilor audio în cadrul serviciului Mediateca; accesul la site-ul Bibliotecii; accesul la site-ul revistei AMTAP; referințe bibliografice și consultații (inclusiv electronice); difuzarea electronică a documentelor; atribuirea indexului Clasificării Zecimale Universale (CZU) publicațiilor profesorilor; redactarea referințelor bibliografice la articolele profesorilor; coordonarea atribuirii DOI la publicațiile profesorilor; asistență privind înregistrarea în ORCID, altor elemente de identitate; elaborarea bibliografiilor în domeniul artelor; elaborarea bibliografiilor selective la diverse discipline conform programelor de studii; organizarea expozițiilor aniversare și tematice în format tradițional și virtual; expoziții de noi achiziții, instruirea utilizatorilor privind cultura informației; accesul la internet; accesul la echipamentul bibliotecii (calculatoare, laptopuri, imprimante etc.); instruire nonformală în domeniul scrierii academice, competențelor digitale ș.a. Biblioteca desfășoară ample activități de cercetare bibliografică și documentară, publicând rezultatele în mai multe lucrări de referință, inclusiv în biobibliografiile: „Veniamin Apostol” (2006), „Gleb Ciaicovschi Mereșanu” (2009), „Mihail Muntean” (2013), „Vladimir Axionov” (2015), „Elena Mironenco” (2017), „Ghenadie Ciobanu” (2018), „Iurie Canașin”(2024).

În anul 2020 a fost editată bibliografia retrospectivă „Publicații muzicologice ale profesorilor Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice. 1946-2016”, care reflectă activitatea științifică, didactică și publicistică în domeniul artei și învățământului muzical, desfășurată de profesorii și doctoranzii AMTAP, precum și a instituțiilor predecesoare, pe parcursul anilor 1946-2016. Bibliografia vine să întregască informația despre arta muzicală în Republica Moldova și oferă posibilitatea de a face o sinteză asupra cercetărilor muzicologice efectuate pe parcursul a 71 de ani, acoperind o mare varietate de subiecte referitoare la diverse aspecte ale artei muzicale. Lucrarea a fost apreciată în cadrul Concursului Național al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) cu Premiul Special (2021).

Un eveniment inedit din istoria BAMTAP îl constituie elaborarea și editarea lexiconului biobibliografic „Dramaturgi pe scenele teatrelor din Republica Moldova”, realizat în baza unui studiu bibliografic fundamental pe parcursul mai multor ani, cu intenția de a uni dramaturgia națională și universală și a scoate în evidență nume (peste 170) celebre și mai puțin cunoscute ale dramaturgilor prezenți pe scenele teatrului din Republica Moldova. Lucrarea marchează traseul dramaturgiei de la proclamarea independenței (1991) până în 2017 și reflectă creațiile dramatice ce aparțin unui scriitor, unei epoci, unui popor. Acest volum biobibliografic oferă o imagine a dramaturgiei universale ca fenomen artistic și cultural. Unii autori contemporani sunt la prima încercare de portretizare și de consemnare bibliografică a operei lor și a referințelor despre ei. În urma concursului național al ABRM, lexiconul a obținut Premiul Mare „I. Madan” (2023), iar în cadrul Expoziției Internaționale „InfoInvent” al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a fost apreciat cu Medalia de aur (2023).

Acreditarea programelor instituțională (internă și externă), în anii 2006-2023, a implicat personalul Bibliotecii în activități de elaborare a bibliografiilor selective la multiple discipline de studii. Biblioteca a luat parte la desfășurarea acțiunilor privind implementarea „Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă”, în vederea realizării educației de calitate. Anual participă la campaniile naționale „Ziua Științei”, „Nocturna bibliotecilor”, „Acces Deschis”, „Noaptea Cercetătorilor Europeni”. O componentă distinctă a activității este organizare a unor evenimente cultural-științifice inedite: „Descoperă artel prin Bibliotecă”, „Arta cărții în Republica Moldova”, „Istoria clădirilor AMTAP”, „Istoria Conservatorului de Stat din Chișinău”, „Designul unei biblioteci moderne” ș.a.

Implicarea instituției în mai multe proiecte a adus beneficii pentru utilizatorii Bibliotecii: accesarea gratuită a bazelor de date internaționale Cambridge Journals Online, Taylor & Francis, SAGE Research, Web of Science (proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Republica Moldova”, coordonator național Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova), crearea Smart Café (proiectul „Connect”) ș.a.

Dezvoltarea culturii informaționale este una dintre competențele profesionale ale formatorilor bibliotecii, care constituie un suport efectiv în folosirea resurselor informaționale disponibile. În cadrul AMTAP, Biblioteca susține cursurile „Bazele culturii informației” și „Practica bibliografică”.

De asemenea, în calitate de Centru metodologic, oferă asistență de specialitate bibliotecilor din rețeaua de învățământ artistic. Colectivul bibliotecii este unul profesionist, de înaltă calificare și cu experiență.

În vederea realizării unor obiective comune, BAMTAP dezvoltă parteneriate externe cu bibliotecile universitare din domeniul artelor din România și cu alte instituții. Biblioteca este în proces permanent de modernizare, dezvoltare de produse și servicii conform cerințelor utilizatorilor din comunitatea academică.

Bibliografie selectivă:

Dramaturgi pe scenele teatrelor din Republica Moldova : lexicon biobibliografic / Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; alcătuitori: Vasilisa Nechiforeac, Irina Scorpan ; coordonatori: Rodica Avasiloaie. – Chișinău : [S. n.], 2022. – 800 p. – ISBN 978-9975-166-55-3.

Elena Mironenco : biobibliografie / Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; alcătuitori: Svetlana Teodor, Vasilisa Nechiforeac ; coordonator: Rodica Avasiloaie. – Chișinău : AMTAP, 2017. – 186 p. – ISBN 978-9975-4461-1-2.

Ghenadie Ciobanu : biobibliografie / Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; alcătuitori: Vasilisa Nechiforeac, Svetlana Teodor, Irina Ciobanu-Suhomlin ; coordonatori: Rodica Avasiloaie ; redactare bibliografică și completare: Svetlana Teodor. – Chișinău : Lumina, 2018. – 252 p. – ISBN 978-9975-65-437-2.

Gleb Ciaicovschi-Mereșanu (1919-1999) : biobibliografie / Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; responsabil de ediție: Svetlana

Mihailiuc ; alcătuitori: Vasilisa Nechiforeac, Svetlana Teodor, Irina Scorpan. – Chișinău : AMTAP, 2009. – 274 p. – ISBN 978-9975-9634-9-7.

Mihail Muntean : biobibliografie / Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice ; coordonator: Rodica Avasiloaie ; alcătuitori: Vasilisa Nechiforeac, Svetlana Teodor, Irina Scorpan. – Chișinău : AMTAP, 2013. – 175 p. – ISBN 978-9975-9886-5-0.

Publicații muzicologice ale profesorilor Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (1946-2016) : bibliografie / alcătuitori: Matvei Brașoveanu, Aurelia Gribincea ; coordonator și responsabil de ediție: Rodica Avasiloaie. – Chișinău : AMTAR, 2020. – 608 p. – ISBN 978-9975-3453-0-9.

Vladimir Axionov : biobibliografie / Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice ; coordonator: Rodica Avasiloaie ; alcătuitori: Matvei Brașoveanu, Aurelia Gribincea, Svetlana Teodor. – Chișinău : AMTAP, 2015. – 150 p. – ISBN 978-9975-9617-7-6.

A fost lansat lexiconul biobibliografic „Dramaturgi pe scenele teatrelor din Republica Moldova” // ZUGO : [site]. – 2023. – 20 mai. – URL: https://zugo.md/lectura/a-fost-lansatlexiconul-bibliografic-dramaturgi-pe-scenele-teatrelor-dinrepublica-moldova/232679/lectura#google_vignett (accesat : 02.12.2024).

Avasiloaie, Rodica. Resurse electronice credibile pentru procesul de studii și cercetare / Rodica Avasiloaie // Studiul artelor și culturologie : istorie, teorie, practică. – 2019. – Nr 2. – P. 187-191 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: https://revista.amtap.md/wpcontent/files_mf/158038954036.Avasiloaieresurseeselectronicecredibile.pdf (accesat : 02.12.2024)

Biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice // Bibliotecile instituțiilor de învățământ artistic din Republica Moldova / alcătuitor: Gutiera Doni ; coordonator: Rodica Avasiloaie. – Chișinău : AMTAP, 2012. – P. 3.

Cotoman, Tamara. Cântărețul poate fi asemuit cu o pasăre : [despre lansarea biobibliografiei „Gleb Ciaicovschi-Mereșanu”, elaborată la biblioteca AMTAP] / Tamara Cotoman // Literatura și Arta. – 2010. – 1 apr. – P. 6 ; Bibliopolis. – 2010. – Nr 3. – P. 93-95. – ISSN 1811-900X.

Mihailiuc, Svetlana. În scopul optimizării... // Gazeta bibliotecarului. – 2004. – Nr 1 (39). – P. 4.

Porcesco, Cristina. O biobibliografie despre Apostolul din câmpia Sorociei : [despre biobibliografia „Veniamin Apostol”, elaborate la Biblioteca AMTAP] / Cristina Porcesco // Moldova Suverană. – 2007. – 24 mai. – P. 4.

Tamazlăcaru, Elena. Clădiri și amintiri: date și speranțe ... : [se conțin date despre biblioteca AMTAP] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2016. – 7 ian. – P. 6.